

Ideově teoretické základy sovětské vojenské doktríny

Otázky upevňování obranyschopnosti země v podmínkách růstu agresivity reakčních imperialistických sil nabývají na zvláštní aktuálnosti. Z toho také vyplývá neodkladná potřeba jejich dalšího teoretického objasňování a všestranného rozpracování. K těmto problémům patří i otázky vojenské doktríny Sovětského svazu, které pramení především z leninského učení o obraně socialistické vlasti.

Velkou pozornost věnoval vojenským otázkám XXIV. sjezd KSSS. Zdůraznil agresivní podstatu imperialismu a ukázal důležitost neustálého upevňování mírové politiky SSSR nepřemožitelnou obrannou silou. V této spojitosti řekl ministr obrany maršál Sovětského svazu A. A. Grečko: „Neustálé upevňování ozbrojených sil je objektivní nezbytností pro úspěšnou výstavbu socialismu a komunismu, která vyplývá ze zákonitostí společenského rozvoje a zvláštností třídního boje mezi imperialismem a socialismem. Více než půlstoleté zkušenosti socialistické výstavby v SSSR plně potvrdily správnost vojenské poli-

tiky a praxe výstavby ozbrojených sil, které uskutečňovala komunistická strana. Právě díky péči a úsilí strany byly u nás vytvořeny vědecky zdůvodněné ideově teoretické a organizační principy výstavby ozbrojených sil, připraveny vysoce kvalifikované velitelské a politické kádry, vyrábí se soudobá vojenská technika a výzbroj. KSSS se dívá na obranu socialistické vlasti, upevňování obrany SSSR a síly Sovětských ozbrojených sil jako na nejsvětější povinnost strany, všeho sovětského lidu, jako na nejdůležitější funkci socialistického státu“.

Velký význam při řešení vojenských úkolů XXIV. sjezdu KSSS má studium ideově teoretických a metodologických základů sovětské vojenské doktríny v soudobé etapě. Cílem tohoto článku je objasnit některé historické, ideově teoretické a metodologické aspekty sovětské vojenské doktríny, dále faktory, které podmiňují její vědeckost a převahu nad vojenskými doktrínami imperialismu.

— ☆ —

Jednotlivé prvky vojenské doktríny, např. názory na způsoby vedení války, výstavbu vojenské organizace, formy a metody přípravy vojsk vznikly spolu s válkami třídní společnosti. V minulosti byly vojenskými doktrínami často nazývány ur-

čité vojenskopolitické koncepce jednotlivých vojenských a politických činitelů, teoretiků a vojevůdců. Vytváření státních vojenských doktrín začalo až v epoše monopolního kapitalismu na základě určitého rozvoje buržoazní vojenské vědy, kte-

rá vznikla a byla formulována v 18. století. Historicky je vojenská doktrína ve své rozvinuté formě produktem imperialismu, jeho expanzivní politiky, která má kořeny v ekonomice.

Aby monopol byl úplný, bylo nutné zničit a odstranit konkurenty z vnitřního i ze světového trhu a převážně ovládnout zdrojů surovin a sféry vývozu kapitálu na celém světě. Z monopolu v ekonomice nezbytně dochází ke snaze po monopolu v politice, vnitřní i zahraniční, ke snaze po omezené expanzi, potlačení osvobodovacího hnutí, světové nadvládě. Boj za světovou nadvládu ve stadiu imperialismu se stává obsahem imperialistické politiky. Prostředkem tohoto zápasu se stává i vojenská síla. Aby uchránila svoji nadvládu, monopolní buržoazie používá vojenské síly i k boji proti proletariátu a pracujícím masám.

Imperialistická politika vede ke změnám sociálně politického charakteru válek ve srovnání s válkami předmonopolního kapitalismu. Války, které vedla buržoazie proti feudalismu v období vzniku kapitalismu byly vcelku vzhledem ke svému charakteru progresivní. Války, které rozpoutal monopolní kapitál, však se staly válkami imperialistickými, dobovačnými, reakčními, světovými.

Podstatné změny v politických cílech války epochy imperialismu, převratné změny v jejích rozsahu, růst technického vybavení armád, zvýšení závislosti ozbrojených sil na ekonomice země měly rozhodující vliv na souhrn opatření k přípravě státu na takovou válku. V nových podmínkách nemohl se imperialismus obejít bez stanovení určitých názorů na charakter takových válek, způsoby jejich vedení, formy a metody přípravy na ně v průběhu poměrně dlouhého časového období. To vše mělo za následek rozpracování a formulování různých vojenských doktrín imperialistických zemí ve státním měřítku.

Sovětská vojenská doktrína je protikladem všech vojenských doktrín imperialismu. Vznikala v průběhu urputných sražení starého a nového světa v období zahraniční vojenské intervence a občanské války v letech 1918—1920, v letech prvních pětiletek a dále se rozvinula v průběhu Velké vlastenecké války v letech 1941 až 1945 a konečně v poválečném období. Doktrína je podmiňována samostatnými požadavky života a je výsledkem velmi složitého procesu vzniku odpovídajících idejí, jejich rozvoje a uskutečnění v konkrétní činnosti.

Politika naší strany ve vojenské oblasti, vojenské doktrínální zaměření byly vy-

pracovány v principiálním boji proti trockismu a „vojenské opozici“. Trocký, který stál v čele vojenského resortu, odmítal nutnost teoretického zdůvodňování způsobů výstavby ozbrojených sil proletariátu a použití marxismu ve vojenství. V. I. Lenin a leninovi odrazili tendence trockistů a dosáhli potvrzení jednotlivých revolučních názorů na základě tvůrčího marxismu ve vojenské oblasti. Leninická strana vytvořila vzory dialektického přístupu k řešení vojenských problémů vítězné vojenské doktríny, realizaci jejich zásad v průběhu urputných bojů proti vnitřní i vnější kontrarevoluci.

Proletariát, který se změnil ve vládnoucí třídu, musel vytvořit svou vojenskou organizaci, vychovat své velitelské kádry, a jak říkal V. I. Lenin, „splnit úkol spojení nadšení, nového revolučního dila porobených národů s využitím toho bohatství buržoazní vědy a techniky militarismu v nejhorších jejích formách; bez toho nemůže ovládnout soudobou techniku a soudobé způsoby vedení války.“ Taková vojenská organizace vznikla na základě leninského učení o obraně socialistické vlasti.

Nejdůležitějším dokumentem, který odráží hlavní základy výstavby Sovětských ozbrojených sil a byl základem rozvoje sovětské vojenské doktríny, bylo usnesení naší strany „O politice vojenského resortu“ přijaté v prosinci 1918. Principiální závěry k dalšímu formulování a rozvoji sovětské vojenské vědy a doktríny obsahovaly výsledky VIII., X., XI. sjezdu RKS(b) a vojenská reforma v letech 1924—1925 a po Velké vlastenecké válce Program KSSS přijatý na XXII. sjezdu strany.

Velkou úlohu v rozvoji leninských zásad v oblasti vojenské doktríny a vědy, ve zkoumání vojenských jevů z pozic marxismu-leninismu sehrál M. V. Frunze. V práci „Vojenská doktrína a Rudá armáda“, publikované v červnu 1921, poprvé vyslovil základní zásadu, která jasně ukazovala dvě stránky vojenské doktríny — politickou a vojenskotechnickou.

M. V. Frunze rozpracoval řadu důležitých doktrínálních zásad o charakteru budoucí války, o úloze vědy a techniky v ní, o nových bojových prostředcích. Systém obrany našeho státu, hovořil, musí se budovat na jasných a přesných představách o charakteru budoucí války, na správném a přesném hodnocení těch sil a prostředků, kterými bude disponovat pravděpodobný nepřítel, a konečně na zhodnocení našich vlastních možností.

Sovětské politické činitele se řídili marxismem-leninismem jako uceleným světovým názorem a logickou metodologií a

postupně rozpracovali konkrétní zásady doktríny socialistického státu.

Historické vítězství Sovětského svazu nad fašistickým Německem bylo jasným

svědectvím vědeckosti vojenské doktríny, její převahy nad doktrínami fašistického Německa a ostatních imperialistických států.

— ☆ —

Při objasňování podstaty a určení socialistické vojenské doktríny je důležité vzít v úvahu především leninský obecný přístup k doktríně. V. I. Lenin jako první používal termínu „doktrína“ k hodnocení teoretických zásad marxismu, organicky spojených s revolučním bojem dělnické třídy. Roku 1894 v knize „Kdo jsou přátelé lidu a jak bojují proti sociálním demokratům“ psal, že nepřekonatelná a přitažlivá síla marxistické teorie tkví v tom, „že spojuje přesnou a vysokou vědeckost (je posledním slovem společenských věd) s revolučností a spojuje ne náhodou a jen proto, že zakladatel doktríny sám spojoval v sobě vlastnosti vědce a revolucionáře, ale spojuje v samé teorii vnitřně a nerozlučně“. V předmluvě k ruskému překladu dopisů K. Marxe L. Kugelmannovi zdůrazňuje V. I. Lenin: „Doktrína Marxe spojila v jeden nerozlučný celek teorii a praxi třídního boje.“

Analogicky, na základě zásad leninského myšlení, můžeme udělat závěr, že sovětská vojenská doktrína je jednou ze součástí, které v určitém smyslu spojují v jeden celek vojenskou politiku, vojenskou teorii a praktickou činnost socialistického státu k zabezpečení své obrany schopnosti.

Funkce vojenské doktríny socialistického státu jako spojujícího prvku mezi teorií a praxí bude konkrétnější při objasňování základních zdrojů jejího formování a rozvoje.

V ideově teoretickém směru objasnili K. Marx a B. Engels nezbytnost, možnost a podmínky řešení vojenských problémů socialismu v jeho boji s kapitalismem. Zakladatelé komunismu ukázali, že vítězný proletariát musí být připraven se zbrani v ruce bránit výsledky socialistické revoluce. Došli k závěru o nezbytnosti rozbití buržoazní vojenské mašinerie a vytvoření nové socialistické revoluce. To byla ideově teoretická příprava proletariátu a jeho strany k řešení vojenských úkolů. V. I. Lenin při rozpracování teorie marxismu v nových podmínkách bezprostředně ji spojil s praktickou činností ve všech sférách včetně vojenské. V průběhu Velké říjnové socialistické revoluce vytvořila leninská strana organizaci nového typu, vytvořila základ sovětské vojenské vědy a vojenské doktríny.

V politickém směru formuluje se sovětská vojenská doktrína se vznikem prvního proletářského státu a vyjadřuje objektivní nutnost obrany socialistické vlasti před silami vnitřní kontrarevoluce a imperialistické agrese. Dějiny našší země i ostatních zemí socialismu svědčí o tom, že upevnění nové společnosti je v přímé závislosti na stupni její obranyschopnosti. Obrana vymožeností socialismu je jednou z obecných zákonitostí socialistické revoluce, socialistické a komunistické výstavby. Práce V. I. Lenina a dokumenty sjezdů strany objasňují nejen zásady nezbytnosti ozbrojené obrany socialismu, ale i odpovědi na otázky, jak jej zabezpečit v národním a mezinárodním měřítku, jaká musí být vojenská organizace socialistického státu, jeho vojenská věda a doktrína.

Marxisticko-leninská analýza poměru sil mezi socialismem a kapitalismem vědecky hodnotí charakteristické rysy a zvláštnosti soudobé etapy světového vývoje, třídního boje na mezinárodním poli, které určují zásadní změny vojenskopolitické a strategické situace SSSR. Principiální jsou v tomto směru závěry o

— rotocím vlivu světové soustavy socialismu na průběh společenského vývoje;

— imperialismu jako zdroji agresivních válek;

— charakteru a vztahu socialistických zemí k nim;

— sociálně politickém třídním obsahu možné světové raketové jaderné války a rovněž o faktorech, které rozhodují o průběhu a výsledku války a nezbytném vítězství společenství socialistických zemí ve válce proti imperialistickému bloku;

— současných funkcích socialistického státu a jeho ozbrojených sil;

— revolučních změnách ve vojenství na základě sociálního a vědeckotechnického pokroku.

V ekonomickém směru se opírá sovětská vojenská doktrína o pokrokový charakter socialistických výrobních vztahů, o plánovanou ekonomiku, dosaženou úroveň rozvoje materiálně technické základny.

Ve vlastním vojenském směru využívá sovětská vojenská doktrína základní závěry marxisticko-leninské teorie ve vojenské oblasti, které jsou soustředěny v plně

ní politiky KSSS. To se vztahuje jak na oblast učení o válce a armádě, učení o obraně socialistické vlasti, tak i na vojenskou vědu.

Ministr obrany SSSR maršál A. A. Grečko hovoří o vojenské doktríně toto:

„Principiální základy sovětské vojenské výstavby nacházejí svůj výraz ve vojenské doktríně, v systému vědecky zdůvodňovaných a oficiálně schválených názorů na otázky přípravy a vítězného vedení války na obranu zájmů Sovětského svazu a zemí socialistického společenství.

Vojenskou doktrínu vypracovává politické vedení státu za účasti nejvyšších vojenských orgánů na základě zhodnocení mezinárodní situace a vojenských možností vlastní země a pravděpodobných nepřátel, rozvoje prostředků ozbrojeného zápasu, zhodnocení geografických a ostatních činitelů. Vojenská doktrína zahrnuje stanovení charakteru budoucí války, úkoly státu v možném vojenském střetnutí, způsoby jejich řešení, zásady přípravy země a ozbrojených sil na válku. Vojenská doktrína vyjadřuje stupeň účasti ve válce nejen ozbrojených sil státu, ale všeho lidu. Vojenská doktrína je bezprostředně spjata se všemi sférami životaschopnosti státu. Nacházejí v ní ztělesnění všechny formy boje, které tvoří obsah války spolu s hlavní a rozhodující formou — ozbrojeným zápasem.“

Vojenská doktrína zabezpečuje jednotu názorů všech vojenských kádrů při řešení současných vojenských úkolů, je návodem vedení ve vojenské činnosti. Má organizující a mobilizující vliv na rozvoj vojenskoteoretického myšlení a praxe vojenské výstavby. Vojenská doktrína se vytváří a mění v závislosti na politice a společenském zřízení, na úrovni rozvoje výrobních sil, nových vědeckých výsledků a charakteru očekávané války.

V sovětské vojenské doktríně má důležitý význam těsná spolupráce Sovětských ozbrojených sil s armádami bratrských socialistických zemí při zabezpečení bezpečnosti celého socialistického společenství. Má výrazně progresivní charakter a je protikladem vojenským doktrínám imperialismu.

V obsahu vojenské doktríny obvykle rozlišujeme její politické a vojenskotechnické základy.

Politické základy zahrnují teze, které odhalují sociálně politickou podstatu války (kterou mohou rozpoutat imperialisté proti Sovětskému svazu), objasňují charakter politických cílů a strategických úkolů státu ve válce, jejich vliv na výstavbu armády, způsoby přípravy a vedení

války. Ideovým základem sovětské vojenské doktríny je leninské učení o obraně socialistické vlasti.

Politické základy doktríny vyjadřují postoj sovětského státu k zásadním aspektům jeho vojenské politiky, v souladu s ekonomickou a vojenskou situací naší země a zemí socialistického společenství, s přihlédnutím k politickému kursu kapitalistických států a jejich vojenské síle. Odráží přístup vojenské politiky k válce mezi socialismem a kapitalismem na obranu socialistické vlasti, k národně osvobozeneckým válkám, k válkám mezi kapitalistickými státy. Vojenská doktrína přitom vychází z obecně teoretických zásad marxismu-leninismu o úloze prostředků násilí při zabezpečení obrany sovětského státu a zemí socialistického společenství, při obraně míru a dosažení konečných cílů v boji s imperialismem.

Politické základy doktríny obsahují vědecké zásady organizace stranickopolitické a ideologické práce v armádě a rovněž hlavní směry morálně politické a morálně psychologické přípravy příslušníků ozbrojených sil i všeho lidu země na válku.

Vojenskotechnické základy doktríny zahrnují v sobě klasifikaci druhů válek podle hlavních prostředků ničení, analýzu jejich strategických charakteristických rysů (rozmach, možnou délku trvání, charakter počátečního a dalších období války atd.), předpoklad pravděpodobnosti rozpoutání každého druhu války možnými nepřáteli.

Charakteristické pro vojenskotechnické základy doktríny jsou i určení přehledné doby vojenskostategické situace země, zvláště stupně válečného nebezpečí a jeho rozsahu, zhodnocení hlavních a druhořadých nepřátel, jejich plánů a odpovídající zámysly v celku možných úkolů ozbrojených sil na různých válečistích a strategických směrech. Vzhledem k tomu, že současný stav i rozvoj prostředků války a způsobů jejího vedení jsou velmi dynamické, proto prvořadým doktrinálním požadavkem je udržování ozbrojených sil v nepřetržitě vysoké mobilizační a bojové pohotovosti.

Podstatu vojenskotechnických základů doktríny tvoří možné způsoby a formy vedení války a bojové činnosti. V nich jsou také formovány hlavní principy organizace velení ozbrojených sil v míru a ve válce. Přitom základem je princip jednoty politického a vojenského řízení války, centralizovaného velení ozbrojeným silám s ponecháním široké iniciativy a samostatnosti všem orgánům velení na všech stupních v rámci celkového zámyslu.

Vojenskotechnické základy zahrnují i požadavky na ekonomickou a mobilizační přípravu země, na převedení národního hospodářství země z mírového na válečný stav. Na základě těchto zásad se vyvozují závěry: na jakou válku je nezbytné se připravovat a jakou mít strategii, jaké mít a v jakém množství ozbrojené síly a jak je připravovat, v jakém vztahu rozvíjet jednotlivé jejich druhy, jaký mít systém výzbroje, jaký druh ozbrojených sil pokládat za hlavní a jaké prostředky ozbrojeného zápasu hodnotit jako rozhodující v každém druhu války. Všechny tyto otázky jsou řešeny na základě reálných vojenskoekonomických a morálních možností země, existence lidských a ostatních zdrojů, všestranného strategického zhodnocení bojového složení ozbrojených sil pravděpodobného nepřítele a jeho strategických uskupení.

Vojenskotechnické základy doktríny krátcé a v koncentrované podobě stanoví ministr obrany SSSR, maršál A. A. Grečko: „Zahrnují otázky výstavby, přípravy a využití ozbrojených sil ve válce, nejdůležitější způsoby bojového použití, technického vybavení, organizační struktury armády, rozvoje vojenského umění, požadavky na bojovou přípravu a jejich bojovou pohotovost. Tato stránka doktríny ukazuje cesty, prostředky a způsoby splnění úkolů stanovených ozbrojeným silám.“

Středem pozornosti vojenské doktríny je usměrněný, cílevědomý rozvoj vojenské vědy. Staví před ní úkoly k rozpracování nových otázek vojenské teorie vzhledem ke změnám v prostředcích a způsobech vedení války, bojové činnosti, k vytyčení operačně taktických požadavků na bojovou techniku a výzbroj.

Zásady sovětské vojenské doktríny ve všech těchto otázkách jsou těsně vzájemně spojeny s vojenskou strategií. Podstata tkví v tom, že vojenská doktrína stanoví generální linii při řešení těchto otázek a vojenská strategie bezprostředně rozpracovává způsoby a prostředky uskutečnění zámyslů doktríny, je přímým jejich vykonavatelem.

Sovětská vojenská doktrína svou sociální, třídní podstatou slouží osvoboditelským cílům tím, že brání zájmy nejpokrokovějšího zřízení — socialismu. Jsou jí organicky vlastní rysy komunistické stranickosti.

Aktivní boj za ideovou čistotu marxisticko-leninské vojenské teorie a nesmiřitelnost s cizí ideologií jsou podstatné rysy naší vojenské doktríny.

V závěru této části jsou zdůrazněny hlavní faktory, které podmiňují vysokou vědeckost a působnost sovětské vojenské doktríny.

1. Určující význam metodologie marxismu-leninismu při řešení všech otázek vojenství. Zvláště věrnost marxismu-leninismu, důsledná obhajoba a uskutečňování jeho principů ve vojenské oblasti, rozhodný boj proti vojenské politice a ideologii imperialismu tvoří klíčové postavení vojenské doktríny socialistického státu při řešení vojenských úkolů, které před ním stojí. Je to reálný soulad politických a vojenských cílů států s jeho ekonomickými a morálními zdroji s jeho vojenskými možnostmi. Je to soulad způsobů řešení vojenských úkolů s požadavkem nejúspěšnějšího zosobnění morálně politického, ekonomického, vědeckotechnického a vojenského potenciálu v bojové síle ozbrojených sil.

2. Zabezpečení nejúčinnějšího využití všech faktorů k dosažení vítězství v soudobé válce na základě vědy je možné za předpokladu přísně dodržovaného souladu způsobů řešení vojenských úkolů s požadavky vojenské vědy; to je spojeno především se zvážením jejich objektivních zákonů. To ve své podstatě má za následek nutnost zabezpečení účelného rozdělení všech, zejména lidských zdrojů státu k neracionálnějšímu uspokojení potřeb fronty a týlu země.

3. Důkladné hodnocení morálně politických, ekonomických, vědeckotechnických, vojenských možností a strategické situace pravděpodobného nepřítele a spojeneckých států. Sem patří všestranná analýza a zhodnocení způsobů, forem a prostředků vedení války, které má k dispozici pravděpodobný nepřítel.

4. Faktorem, bez jehož existence není možné opravdově působit ve vojenské oblasti, je jednota politické a vojenské strategie [za vedoucí úlohy politické], ovládnutí soudobých metod strategického plánování a velení ozbrojeným silám a jejich nepřetržitě zdokonalování v průběhu vědeckotechnického pokroku.

— ☆ —

V protikladu k dobrodružným doktrínám imperialismu, které slouží věci zachování kapitalismu i přes základní zájmy společenského vývoje, sovětská vojenská doktrína odráží objektivní požadavky rozvoje nejrevolučnějších sil současnosti. V tom tkví hluboká příčina její historické převahy nad vojenskou doktrínou imperialistické buržoazie. Určení naší vojenské doktríny, její cíle a úkoly jsou v souladu

s objektivními zákony společenského vývoje. Na druhé straně určení imperialistické vojenské doktríny, její cíle a úkoly jsou v zásadním rozporu s celým průběhem dějin, neodpovídají základním zájmům lidových mas.

Takový je např. charakter vojenské doktríny amerického imperialismu, která představuje typický vzor rozvoje kapitalistického militarismu od jeho prvočátku.

Zásady a závěry sovětské vojenské doktríny se liší skutečnou vědeckostí. Jsou rozpracovány na základě tvůrčího marxismu-leninismu, pokrokové vojenské vědy a vycházejí z objektivního hodnocení sociálně politického a vědeckotechnického pokroku. Naopak, světónázorová a metodologická výchozí stanoviska imperialistické doktríny jsou založena převážně na ideologických a metafyzických učeních a teoriích (např. teorie rozhodující úlohy násilí v dějinách, rasová teorie, geopolitika, buržoazní kosmopolitismus a šovinismus), pomocí nichž se snaží imperialismus zakrývat hluboké sociálně ekonomické kořeny společenských vztahů a spojitostí — v první řadě třídní zájmy monopolní buržoazie, které jsou v nesmířitelném rozporu se zájmy lidu na celém světě.

Na příkladech dějin a teorie vojenské doktríny USA zřetelně se projevuje agresivní podstata imperialismu, nebezpečí, které přináší všem lidem na světě. Přitom je nutné vidět její nevědeckost, která odráží neřestí a dobrodružnost imperialismu v podmínkách prohlubujících se všeobecné krize kapitalismu.

Sovětská vojenská doktrína vyjadřuje myšlenku aktivní obrany socialismu před imperialistickým napadením.

„Sovětské lidi — zdůraznil na XXIV. sjezdu KSSS L. I. Brežněv — mohou být ubezpečeni, že naše slavné ozbrojené síly jsou v libovolné denní a noční době připraveny odrazit napadení nepřítel, ať přijde odkudkoli. Každý možný agresor dobře ví, že v případě pokusu napadnout naši zemi raketovým jaderným úderem, bude napaden zničujícími odvetnými úderem.“

Sovětská vojenská doktrína je prochnuta duchem skutečného humanismu, neboť chrání nejvyšší ideály lidstva. Naproti tomu hlavní myšlenka imperialistické vojenské politiky — vybudování světové nadvlády monopolního kapitálu s pomocí ozbrojeného násilí — je ve své podstatě hluboce antihumánní, šovinistická, proniknutá nenávistí ke svobodným lidem, ignorující jejich osudy a zájmy. Rostoucí antihumanismus, protilidový charakter posledního vykořisťovatelského zřízení je jedním z faktorů, které přispívají k jeho podkopávání.

Tak jako i v minulosti, američtí imperialisté až doposud pokračují ve spoléhání na rozhodující úlohu své vojenské síly. Tímto principem je prochnuta i současná politika „z pozice síly“, agresivní kurs diktátu v oblasti mezinárodních vztahů.

Sovětská vojenská doktrína má jasné vyjádřený internacionální charakter. V ní se rozumně spojují národní zvláštnosti a obecné zájmy zemí socialistického společenství. V důsledku vzniku socialistické vojenské koalice, poprvé v dějinách mají armády kapitalistických států co dělat s takovou mohutnou protistojící ozbrojenou a kromě toho i politickou silou, která není odtržena od svého lidu, ale je jeho vlastní skutečně lidovou silou, třídně protikladná politické síle imperialismu. Rostoucí ekonomická a vojenská síla socialistických zemí znemožnila imperialistickému táboru vytvořit převahu ve vojenském poměru sil nad zeměmi socialistického společenství.

Upraveno ze sovětského tisku